

Studium informací

Diskuze

Nápad

Výzkum

VÝZKUMNÝ
PROCES A
JEHO FÁZE

Fáze výzkumného procesu

Krok 1

• **Koncepční fáze**

- Vymezení výzkumného problému
- Definice pojmů konstruktů, proměnných a jejich operacionalizace
- Studium teoretických východisek

Krok 2

• **Plánování**

- Volba výzkumného designu
- Volba cílového souboru
- Volba výzkumného nástroje

Krok 3

• **Empirická fáze**

- Formulace cílů/hypotéz/výzkumných otázek
- Tvorba výzkumného nástroje

Krok 4

• **Analytická fáze**

- Sběr dat
- Interpretace dat

Krok 5

• **Diseminační fáze**

- Distribuce výsledků šetření
- Aplikace výsledků šetření

**Vymezení výzkumného
problému**

**Definice pojmů
konstruktů,
proměnných a jejich
operacionalizace**

**Studium teoretických
východisek**

**KONCEPČNÍ
FÁZE**

1. fáze: koncepční – vymezení výzkumného problému

○ Dimenze podstaty

- Je problém důležitý?
- Budou mít s jeho vyřešení prospěch PA/ZA, pacienti nebo společnost?
- Lze výsledky uplatnit v teorii nebo praxi PA/ZA?

○ Dimenze metodologická

- Je problém řešitelný?
- Je možné sledovat jevy a vztahy mezi nimi?
- Je možné problém zkoumat za využití vědeckých metod?

○ Praktická dimenze

- Mám dostatečné znalosti a dovednosti potřebné k řešení problému?
- Stihnu problém vyřešit v rámci časové dotace?
- Jsou k dispozici osoby, které budou na výzkumu participovat?
- Jsou dostatečné materiální a finanční zdroje na výzkum?

○ Etická dimenze

- Je možné problém studovat tak, aby nedošlo k porušení lidských práv a svobod?
- Jsem schopný ochránit anonymitu výzkumného souboru?

Kritické myšlení

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ KRITICKÉ MYŠLENÍ

VÝZKUMNÍK

Emoční prvky: způsoby myšlení, temperament, psychika...

Kognitivní prvky: znalosti, dovednosti, zkušenost...

SOCIOKULTURNÍ KONTEXT

Profesionální, socioekonomické, ekonomické, etické, morální...

ZPŮSOBY KRITICKÉHO MYŠLENÍ

Jistota, komplexnost, kreativita, flexibilita, zvědavost, čestnost, intuice, otevřenost, vytrvalost, reflexe

DOVEDNOSTI KRITICKÉHO MYŠLENÍ

Analýza, aplikace standardů, rozlišení rozdílů, hledání informací, logická úvaha, předvídání, transformace znalostí

STRUKTURA KRITICKÉHO MYŠLENÍ

1. ZNALOSTI

Všeobecné znalosti
Specifická znalost výzkumného problému
Specifická znalost výzkumné práce

2. ZKUŠENOSTI

Všeobecné zkušenosti
Specifická zkušenost s jevem výzkumného problému
Specifická zkušenost s výzkumnou prací

3. SCHOPNOSTI

Obecného kritického myšlení
Specifického kritického myšlení v oblasti posouzení
výzkumného problému
Specifického kritického myšlení v oblasti výzkumné práce

4. POSTOJE

Nezávislost, spravedlnost, nadhled, čestnost, vytrvalost,
zvědavost, sebejistota, duševní pokora, odvaha riskovat

5. TECHNIKY

Kritická analýza, induktivní myšlení, deduktivní myšlení, vyvození
platných závěrů, rozlišení faktů od nepodložených názorů,
hodnocení důvěryhodnosti informačního zdroje, objasnění
problému, rozpoznání východisek

1. fáze: koncepční – vymezení výzkumného problému

Výzkumník přesně formuluje, **co** chce zkoumat, **koho** chce zkoumat, **kdy a v jakých situacích**.

Odpoď' na tuto otázku je to co hledáme výzkumem.

Jasná definice je stavebním prvkem pro kvalitní výzkum.

Obsah výzkumného problému ovlivňuje formulaci hypotéz a výzkumné otázky.

Obsah výzkumného problému ovlivňuje volbu výzkumné metody.

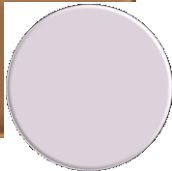
1. Je proměnná A ve vztahu k proměnné B?
2. Za jakých podmínek vzniká vztah mezi proměnnou A a B?

Vhodné je využití Standardizovaného formátu klinické otázky PICO(TS) nebo PECO(TS)

1. fáze: koncepční – pojmy, konstrukty, proměnné

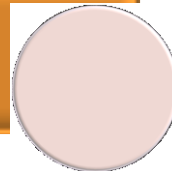
- Myšlenková abstrakce
- Souhrnná myšlenková představa
- Pojem je určen definicí, která jej odlišuje od jiných pojmů

POJEM

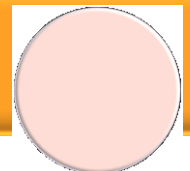
- Konstrukt/y jsou definovány na základě vymezení výzkumného problému/teorie
- Je tvořen k vědeckým účelům

KONSTRUKT

- Z konstruktů jejich operacionalizací vznikají proměnné
- Správná operacionalizace pojmu je klíčová pro výzkum
- Proměnná je měřitelným zastoupením konstruktů
- Měřitelná nebo kategoriální

PROMĚNNÁ

1. fáze: koncepční – pojmy, konstrukty, proměnné

PROMĚNNÉ

**NEZÁVISLÉ
PROMĚNNÉ =**

vysvětlující
proměnná
Je s ní
manipulováno a
sleduje se vliv
na závislé
proměnné

Manipulace s nezávislou
proměnnou a sledování
vlivu na závislou
proměnnou

**ZÁVISLÉ
PROMĚNNÉ =**

měla by
reagovat na
změnu nezávislé
proměnné

**INTERVENUJÍCÍ
PROMĚNNÁ**

Proměnná se kterou není v
rámci výzkumu
operováno.
Rušivý faktor, který chce
co nejvíce eliminovat.

Ovlivňuje vzdělání sester znalosti o EBN?

Ovlivňuje délka praxe ve zdravotnictví schopnost aktivního naslouchání?

Zdravotní sestry pracující na jednotkách intenzivní péče udávají vyšší zájem o vzdělávání v oblasti péče o centrální venózní vstupy nežli sestry pracující na standardních lůžkových zařízeních.

Věk respondentů bude ovlivňovat sebehodnocení v oblasti schopnosti posouzení stavu pacienta.

Počet káv vypitých za směnu ovlivňuje typ oddělení, kde sestry pracují.

Sestry pracující na lůžkovém oddělení vykouří za směnu více cigaret, než sestry pracující v ambulantní sféře.

Ovlivňuje aplikace intravenózní terapie vitamínu C výskyt infekcí u příjemců?

- ✓ Červeně označ nezávislé proměnné
- ✓ Zeleně závislé proměnné
- ✓ Vymysli příklad intervenující proměnné
- ✓ Zamysli se, zda lze stanovené proměnné dobře operacionalizovat
- ✓ Je výzkumný problém správně formulován?

Výzkumná otázka – kvantitativní výzkum

P - populace	
I – intervence E – expozice	
C - srovnání	
O – co chci zjistit	
T - čas	
S - prostředí	
Vyjádření výzkumné otázky větou	
Pojmy, které musím operacionalizovat = přesně definovat jejich obsah na základě odborné literatury	

Výzkumná otázka – Kvalitativní výzkum

P - populace	
I - intervence E - expozice	
C – srovnání – v kvalitativním výzkumu nemusí být	
O – co chci zjistit	
T - čas	
S - prostředí	
Vyjádření výzkumné otázky větou	
Pojmy, které musím operacionalizovat = přesně definovat jejich obsah na základě odborné literatury	

1. fáze: koncepční – studium teoretických východisek

Volba řešeršní strategie

- **Databáze/vyhledávače**
- **Klíčová slova**
  - Český
  - Anglický
- **Vyřazující kritéria**
  - Rok publikace
  - Jazyk
  - Strukturovaný abstrakt nebo f
  - Duplicita vyhledaných výsledků primárního zdroje
  - Hayesova pyramida evidence důkazů

Pracovní úkol:

- Definování řešeršní strategie
- Sumarizace výsledků řešeršní činnosti

Na základě tvrzení stanov vhodná
klíčová slova pro rešeršní strategii
Demonstruj vyhledávací strategii za
využití databáze KUK elektronické
zdroje: <https://ezdroje.muni.cz/>

Ovlivňuje vzdělání sester znalosti o EBN?

Ovlivňuje délka praxe ve zdravotnictví schopnost aktivního
naslouchání?

Zdravotní sestry pracující na jednotkách intenzivní péče udávají vyšší
zájem o vzdělávání v oblasti zajištění centrálních venózních vstupů nežli
sestry pracující na standartních lůžkových zařízeních.

Věk respondentů bude ovlivňovat sebehodnocení v oblasti schopnosti
posouzení stavu pacienta.

Počet káv vypitých za směnu ovlivňuje typ oddělení, kde sestry pracují.

Sestry pracující na lůžkovém oddělení vykouří za směnu více cigaret než
sestry pracující v ambulantní sféře.

Ovlivňuje aplikace intravenózní terapie vitamínu C výskyt infekcí u
příjemců?

Rešeršní strategie

**Klíčová slova
česky:**

**Klíčová slova
anglicky:**

Vyřazující kritéria:

Zdroje

BÁRTLOVÁ S., SADÍLEK P., TÓTHOVÁ V. Výzkum v ošetrovatelství. Brno, Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2008. ISBN 978-80-7013-467-2.

BRABCOVÁ, J a kol. Skoč! Aneb reálný život, Plzeň: Grafia 2005, ISBN 80 -902340-7-9
<http://knihovna.upol.cz/lf> (vzdělávání, DSP).

DISMAN, M. Jak se vyrábí sociologická znalost. Karolinum, Praha 1993, 2005.

FARKAŠOVÁ, D. A kol. Výzkum v ošetrovatelstve. Martin: Osveta, 2006.
ISBN 80-80632-286.

HENDL, J. Kvantitativní výzkum: základní metody a aplikace. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2.

HUŠÁK, V. Jak napsat publikaci? Jak připravit prezentaci?, Olomouc: LF UP 2007, ISBN 978-80-44-1736-3.

CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.

KUTNOHORSKÁ, J. Výzkum v ošetrovatelství. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2713-4.

MAZALOVÁ, L. *Kapitoly z výzkumu v ošetrovatelství*, Olomouc: Fakulta zdravotních věd 2016.
Dostupné:

http://old.fzv.upol.cz/fileadmin/user_upload/FZV/DSP_Osetrovatelstvi/Skripta/Kapitoly_z_vyzkumu_v_osetrovatelstvi.pdf

PLEVOVÁ I, et al. Ošetrovatelství. I Praha: Grada, 2011. ISBN 9788024735573.

PUNCH, K. *Úspěšný návrh výzkumu*. Translated by Jan Hendl. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 230 s. ISBN 9788073674687.

ŽIAKOVÁ, K et al. *Ošetrovatelstvo teóra a vedecký výzkum*, Martin: Osveta 2003, ISBN 80-8063-131-X

<http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk/index.php/o-ucebnici/ako-citovat.php>

https://www.google.cz/search?q=Testov%C3%A9+krit%C3%A9rium&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b-ab&gfe_rd=cr&dcr=0&ei=GEe6WeTHCKGE8QfBkYXoCQ

http://home.ef.jcu.cz/~birom/stat/cviceni/09/p_value.pdf

Hodně zdaru
při výzkumu